

Decimū

Preceptum

tribulatē. paupes egētes. deuo-
ti tēptati. laborib; p̄ssi. capti. et
similes. q̄b? opati dērem? non
ināmē vero gaudē. vñ bern. nō
dec; xp̄ianū delicias q̄rere cū sc̄i
at xp̄m in tot mēbris suis ncā
tate h̄re. Nono doc; illō volup-
tatū breuitas. laboř. q̄ p̄ con̄ria
mixtio. vñ Hoe. de oſo. Oꝝtis
amaritudib; h̄uana felicitas
resp̄la ē. v̄z q̄ neō sine cōſola-
cōe diu pſeueraē pōt: conari er-
go dēmus ut delectemur de spe
celestis patrie. de d̄i p̄petatib?
vici; bonitate. mīa. q̄ hmōi. de
xp̄i pſeclōib;. de suis beneficijs.
de virtutib; q̄ alijs s̄m illō p̄s.
Delcāre in domino a dabit tibi
petio es cordis tui. Et s̄m illō
apliphil. iiii. gaudete in d̄no
semper. Itz dico gaudete mode-
stia v̄a nota sit atē. **I::.**

Decimū Preceptum

DOn cōcupisces rem
pr̄imi tui. nō dō mīu.
nō agz. nō suū nō
ancillā. non bouem.
non aſinū. nō v̄mūsa q̄ illi? sūt
Exo. xx. Et deu. v. Illō ē decimū
mādatum. de q̄ tria p̄ncipalit
sūt vidēda. Pr̄imo. quō deb; in
telligi. **S**ecūdo de mādatis. du-
bia q̄dā soluentur. **T**erco vide-
bitur de pena trāſgreſiēcū mā-
a data. **P**ro intellectu p̄mi no-
tādū p̄mo. **S**icut dictū est pre-
cepto p̄cedēti ita suo modo hic.

Capitulū

Pr̄imū

est. **O**d p̄mī motus cōcupie rei
aliene p̄t oſistū m̄fra līmitē
ſensualitatis. ſiue ut p̄ueniunt
tōlit deliberatioz. rōmis. a nul-
lo mō a volūtate d̄pēdent non
phibētur aliq̄ mādato. nec il-
lo modo sūt p̄ca. **S**z volūtatis
deliberatiū ſensuſ in dāniſica
cōe; p̄ximi p̄ illicitā vſurpač
nētpaliū bonoz eiq̄ phibetur
vltio iſto mādato. **S**ecūdo b
nōnd q̄ ſic alienē mulieis oſu-
piscēcia ad actū vñēm pōt du-
plicē cōſiderari ut p̄cedēti man-
dato ecia; tactū est. **I**ta ſimilit
cōcupia rei alienē a p̄ximo pōt
duplicē cōſiderai. vno mō p̄t
ex ea oritur. q̄ causatur extēor
act⁹ illicite ſibi vſurpādīrē p̄
ximi ſui. ſiue rē alienā. **E**t illa cō
cupiscēcia phibetur eadē p̄ro-
hibi cōe q̄ phibetur act⁹ ei? ex-
terior. vici; ſeptio p̄cepto. non
furtū ſaties. **A**lio mō extēor illa
volūtatis cōcupia delibēata cōſide-
ratur inq̄tum ex ea nō ſeq̄tur
act⁹ extēor vſurpādī ſibi rē;
alienā. q̄ forte timet. v̄recūda-
tur. a non hab; oportūtatez;
Et ne q̄s illā cōcupia; intēriorez;
ſolā ſine extēori actu eā cōmit-
tēs creder; nō esse p̄ccm: ipsam
d̄ns ſpāli p̄cepto phibuit ſez;
decō. non cōcupisces rē p̄xi tui
Cum iſz in ſeptio p̄cepto ſint
multi modi m̄iuste hoie; dāniſi-
cādi p̄ extēorē tpaliū illicita;

Decimum**Preceptū**

vsurpacō em suorū ut ibi dīctū fuit. pat; etia; quot t̄ q̄ multi plitia sīnt peccata qb̄ cōn̄ hoc decimū mādatū trās gredīmūr. q̄ sūnt oīs delibrāta wlicō fur̄ti vel rapine t̄ similiū. vbi tamē non seqtur exterior furādi aut rapiendi actus. Et sic etiam intelligatur de multiplicib; alīs hmōi cōcupisēcīs wlūtatis. a deliberatīs eius cōsensib; i tales īmustas p̄ximi dāmīca cōes. q̄ tamē nō implētur epe exteriori Tercō nōndū q̄ p̄n̄cī palit hic auaritia m̄teiōe phi betur. q̄ est mōr̄dīmatus amoē hñdi epalia. de qua h̄etur cīr p̄ncipū septimi mādati Si q̄s aut̄ vider; bona exteriora ī curia alicuius diuitis. a talia hu iusmōi. a nollet ea h̄re otia dei mādatū. nec cōtra p̄ximi bonū. h̄ desiderar; ea non mōrdīmate a ferude. non ppter hoc opoz ter; cū cōn̄ hoc mā datum egis se. S; tñ affectiōes tales sūnt i utiles īterdū a otiose. de qb̄ Senn. dicit Cū oīa edificauēis. vacu? remaneb. Quo ad se cūdū p̄ncipale p̄mo dubitat cīr decalogū. vtr; wiale p̄cēm possit fieri mōrle. R. h̄m tho. i. 2. q̄ lxxviii. Primo nōndo dīaz p̄cēm mōrlis a veniali. a quo sit aliqd mōrle triplicit. sic quid dñt wiale t̄ mōrle p̄cēm. nā q̄n wlūtas fertur ī aliqd qd

Capitulum**Primum**

fm se repugnat caitati. p̄ quā homo ordinatur ī vltimū finē p̄cēm ex sua sp̄e. ḡne. seu obie cōto habet q̄ sit mortale. siue sit cōtra dilectionem dei. sic blas phemia p̄n̄rū a hmōi. Siue otra dilectionē p̄ximi. sic adulterū t̄ similia. Quā docūq; ve ro wlūtas peccatis fertur ī illud qd ī se cōtinet quādā mōrdīnacōem. non tñ otrariatur dilectioni dei a p̄ximi. sic verbū otiosū. risus supflu?. t̄ alia hu iusmodi Talia sūt peccata x̄mī alia ex suo genere. S; qz actus morales recipiūt racōem mali a bonī non solū ex obiecto sed etiā ex aliqua dispositōe agen tis. t̄cīgit quādō qz q̄ illud qd ē p̄cēm wiale ex genere racōe sui obiecti sit mōrle ex pte agētis. vel quādā ī eo cōstituit finē vltimū. vel qz ordimat ip̄m ad aliqd quod est p̄cēm mortale ex genere. puta cū q̄s ordinat verbū iocosū ad adulterū cōmittendum. Similiter ecīa ex pte agētis cōtīgit q̄ aliqd pecca tum qd ex suo genere ē mōrle sit wiale. ppter hoc q̄ actus est īmpfectus. id ē non deliberatus racōe. q̄ est p̄ncipū p̄pīū mali actus. Secūdo nōt q̄ p̄cēm wiale posse fieri mortale triplicit p̄t cōtingere. Primo q̄ vñus a idem actus numero primo sit p̄cēm veniale. a postea mōrle

Decimū

Preceptum

sed hoc esse nō pōt q̄ p̄ncipali
ter pccm̄ oſſit in actu volūta
tis. ſic a q̄lib; act⁹ moalis. vnde
non dī vnuſ act⁹ moralis ſi w
lūtas mutetur. q̄ uis ecia; act⁹
ſi naturā fit otinua. Si autē
voluntas non mutetur. nō pōt
elle q̄ de wiali fiat mōrle. Se
cūdo mō pōt intelligi ut id qd
est veniale ex genē. fiat mōrle.
Ethoc qd̄ pōſſible ē inq̄tū in
eo coſtituitur ſim̄. vel inq̄tū
refertur ad mōrle pcc̄; ſic ad fi
nē ut dēm̄ eſt. Tercō mō pōt in
telligi. ita q̄ multa pccā wialia
coſtituāt vnuſ pcc̄ mōrle. Qd̄
duplicit pōt itelligi. pmo q̄ ex
multis pccis venialib; ineglit
oſtituatur vnuſ pcc̄ mōrle. a
illib; falſum ē. q̄ oia pccā venia
lia mūdi nō pnt h̄re tātum de
reatu. de pēa dām̄. nec ſenſ⁹. qn̄
tum vnuſ mōrle h̄z. Reatus enī
pcc̄ mōrlis eſt etn⁹. venialis
vēo tpāne⁹. mōrle mētūr care
tiā dīme viſiōis ppetuā. nō aut
ſic veniale. mōrle eciā mētūr v
mē oſcie ppetuū nō veniale. mē
q̄ oia nulla eſt. Alio mō
pōt intelligi q̄ multa pccā veni
alia fatiūt vnuſ mōrle diſpoſiti
ue. ſic vēe. q̄ q̄ peccat veniali
ter. ex ḡne p̄termittit aliquem
ordie; Et ex hoc q̄ ſueuit volū
tate ſuā i mōrle; debito ordīm̄
nō ſbiceret; diſpoſitur ad hoc q̄
etiā volūtate; ſuā nō ſbiciat oꝝ.

Capitulū

Prīmū

dīm̄ vltim̄ ſim̄. eligēdō id qd̄
eſt pcc̄ mōrle ex ḡne. Et ſic
biuo peccandi inroductur per
act⁹ veniales. ut p̄p̄at facili⁹
in mōrle. Ex qb⁹. alī ſup̄ pri
mo a q̄rto p̄cep. poſit. q̄ ino
no p̄t; q̄ ex veniali pōt ſei mor
tale quītuplicit. Prīmo qn̄ in
veniali coſtitueretur ſim̄. Se
cūdo quādō veniale ordinare
in mōrle; actu. Tercō qn̄ venia
le fit coñ oſcie; diſſinſie iudicā
te; aliqd̄ eē mortale. vel coñ co
ſciētā velement̄ dictātē vel du
bitātē; a pluā argum̄ta h̄ntē;
q̄ ſit mōrle q̄ q̄ ſit veniale. q̄rto
qn̄ veniale diſpoſit ad mōrle. ſue
ſue p̄gressu i morosā delcātōe;
ſue ex diſpoſitōe malor̄ habi
tuū. Qnto qn̄ ſit ex oſeptu ḡm̄.
de hiſ inelligituz aug⁹. d. nul
lū pcc̄; eſt a dō wiale. qn̄ dum
placeat ſp̄. vno ex qn̄q̄ mōrle.
at mōrle. Dubitatur. i. quot d
mala faciat pcc̄; veniale. ſe. q̄
xi. pmo ad pēa; obligat. a eter
nā ſi q̄ ſi eo dānatū ſim̄ thō.
a purgatoriā ſi h̄ nō ſatisfacit.
a tpalē h̄ ſatiendā. Secūdo ma
culā quādā cat̄ in aia ut taclū ē
ſup̄. p̄cep. nono ca. i. ſ. quā etiā
purgatoriā ſim̄ thō. h̄; delere.
Tercō feruore; caitatis minuit
ſic aq̄ igm̄ imēcta lic̄; nō extin
guat. tñ feruore; minuit. Quar
to poñs aīme lassat in bōis op̄i
b⁹. ſic qn̄ pōtūr on̄ ſup̄ equū

Decimum

Preceptū

minus p̄mpte abulat. Quāto a gloria retardat. oport; enī ut minim⁹ quadrās peccati veia⁹ soluatur hic vel in purgatorio. vel p̄ indulgencias. Sexto b̄na patrie celestis diminuit. nō qđē ea q̄ ibi habem⁹ reposita ex merito. h̄ que deberetur op̄ibus. q̄ venalia faciendo obmisi⁹ mus venaliter nāqz peccādo nō deo suum⁹ nec meremur. sed de meremur. Septio occasiones fūt ad mōrēlia pccā fatienda. Octauo q̄ etem mētis in deū tol lunt a sp̄ualē dulcedinē. Ac de um a nobis alienāt aliqualit̄. Quia i mūdo p̄ venalia delcām̄. Non o grā; sāctispūs interdū fugāt quā dedish̄ si non venia libz peccatis nr̄e voluptati satis fecissem⁹. Decio scādalisat p̄xi mū. Unde cō in demeritū acci dētale iactat aī aī. ut q̄ docuit ioca venalia. p̄ticeps fiat altei us peccati. Quo ad tertium p̄n cipale mirātur qđā a murmu rant. Cur deus misericordissim⁹ p̄ vni⁹ trāsgressionē mandati non deleta p̄ p̄nia; puniat per petua dānacōe fm̄ Jacobi apli sentētia; cū tamē quedā pecca ta cito fiant i breuiter. R̄e. q̄ dī de hoc rāconabilissimā snia ap̄ parz iusta ex nouē fidem cōm̄b⁹ sūptis ex natura pccōz. dic̄t enī btūs Aug⁹. xxi. li. de cī. dei. null⁹ existat gētūlū legista.

Capitulum

Primum

toz q̄ censeret tācito nocenti um simēda eē tormēta q̄ cito factū est homicidū. vel adulteriū. vel saclēgiū. vel q̄ dlibz ali ud scel⁹. nō t̄pis longitudie. h̄ imiq̄tatis a ip̄etatis maḡtudi ne metiendū ē. h̄c ibi Et pluā ibi de hoc ponit i cōcludit. q̄ n̄l irraconabile pōt occurere h̄i si de⁹ cui⁹ ineffabilis ē iū stitia p̄ pccō breui tpe cōmissō det lōge duraçōis suppliciū. a ecīā eternā infligat penā. Ta lia enī egrefereſtes non cōſide rat maliciā i noſumentum pccati mōrēlis. qđ fm̄ wilh. pari ſiē. in de fide i legib⁹ multis re bus op̄atur. Prīo ē vulneratio sp̄ualis aie Ido p̄s. libra me de sanguib⁹ aī. Sicut enim nemo miratur q̄ ex breui vul neracōe corporali q̄s ppetue cor poali vita per mortē priuatur. Sic nec miretur q̄ per mōrēle crīmē quis eternaliter corā dō maneat mortu⁹. Sed o p̄tē mōrēle est qđam casus in p̄fundū volūtarī. de quo xp̄s ait Math. xvi. Ceci autē si cēco ducatū preſtat: abo iſouēā ca dūt. Si in iſtu oculi q̄s le p̄cī pītāe pōt i ſouēā. quā p̄prio co natu nūq̄ exire pōt. Tercō pccatū mōrēle ē trāsgressio p̄cepti ſb morte iter dā fm̄ illō Mat. xix. Si vis ad vitā ingredi ſua mādata. S; null⁹ miātūr

Decimum

Preceptum

q̄ p̄t̄ns gressiōe huāz legū tē
panee fcāz hiz· latio. et alij ma-
leſcōres reipub. eternalit̄ p̄uī
untur ſuſpedio w̄l tor̄nto ſimi-
li. Vn ſm aug9. vbi p̄us Octo
penas ſm tuliū leges maleſa-
ctorib; iſfligūt vici dānū. vīn
cula. verbera. talionez. ignoiaz.
exiliū. ſuitutem. et mortē. Et tñ
quālib; iſtaꝝ penaz cōtigit p
hoies iuste ppetuo iſligi. p tpa-
liter cōmifſo. Cur ergo non fi-
mil̄ p pccō mōrli fieri. Q̄to
pcc̄m mortale eſt coñct? q̄dā
et empco iſfernaliū tor̄nto z.
necono et vendicō q̄ p̄tio breuis
voluptatis ſeipm tā ſm aia q̄ i
corpe vendit iſſamā pccōris.
vn tales venūdati ſunt ut face-
ret malū. Sic. iñ. re. xxi. di. He-
lias ad archab. venūdatus eſt
ut facēs malū. nullia aut dubiū
q̄n ex vēdicione et empco ne q̄
tumcuꝝ breui tpe ſiāt. uis ppet-
tuū rei empte acq̄ritur eptori.
Q̄nto pecci mōrliſ ppetracio ē
luminiſ grē extictio. et lucerne
q̄luez cogmēca ardet amore.
Cū aut̄ neō poſſit de ſe iſta re-
accēdē ppetue niſi xp̄s ſm illō
Joh. i Erat lux vera q̄ illūnat
ōnez hoiez veientez ſm hūc mūd
Idcirco ad illō pīculū ſe pīcīes
mēito pumiretur ppetuo. Se-
xto q̄cuꝝ addit ſup pcc̄; ſuū i
pmā; ſeu cōtumatiā. addit de
iure etiā et pena. Et iuſtissimē q̄

Capitulū

Prīmū

tū durat ſm vno q̄; dei iſuria.
tūtum durare ſm eo dēt et pena.
S; ex̄ntes ſm iſferno ſup pccō
ſuo addūt ſimp̄ia; et cōtumatiā;
ppetuo. ergo nō ſolū iuſte
ppetuo puniūtur extenſiue ſ
etia; iuſtiue de⁹ pena eoz au-
gere poſſ. Septiō ſm aug9.
de ci. dei li. xvi. Dign⁹ e pena et
na. q̄ ſe pim̄t bona etna. S;
pccor mōrlis ē hmōr. q̄ pccor
ad ppetuū ſuūtū grāz actiōis
tenetur deo exhibēdū. de quo
libet mēbro vel dono tā corporis
q̄ aie qd̄ ſibi de⁹ ḡtioſe otulit.
hec aut̄ oia dy abulo p pccatū
tr̄dit et deo recipit. ergo ppetuo
pumri d; Si enī ſm hūana po-
litia qui furatur cappam. mere-
tur certā pena. q̄ furatur centū
flor. maiorez meretur. ergo q̄
ppetuū cēſū deo recipit quē h;
i mēbris aie et corporis t̄que ip̄i
a lete do red dē dēre⁹ de mēbro
rū obſequijs; ſp pumri d; Octa-
uo q̄ peccat ſm ſimplicē pxiū eū
ledēdo alapa. mētuz aliq̄ pēa;
q̄ i p̄ncipē mētuz maiorez. ut
dr. v. ethi. ergo qui i iſfinitū bo-
num peccat: iſfinitā qd̄ ammō
meret pēa; q̄lib; enī pccor ē de
qb; dr ſm p̄s. Sup dorſu meū
ſabauerūt pccores. plōgaue-
rūt uq̄tate ſuā ergo dñs iuſt⁹
ocid; cūices pccor ſp. Nono q̄
perdit ex ſua negligētia aliq̄
donū. ut tr̄pli grā flore. ſuum.

Decimum

Preceptū

xl dñi sui meretur certā penā.
q̄ vero pdit decē florenos pl̄o
demeretur. ergo q̄ pdit infinitū
bonū i infinitū pumri d; ut pec-
cator facit. deus enī infinitū bo-
nū ē. t nrm̄ ē p grā; t gloiam
fī illō geneb. xv. vbi deus ait
ad Abrahā. **Ego ero merces**
tua magis nō quā mercede nob̄
tribuat qui sol⁹ cūctis bois su-
p̄habūdat. **Capi. ii.**

Nunc secūdo principa-
lit̄ de penis trāsgrediē-
tiū decalogū tractatus
erit. de penis iferni sc; q̄s incur-
rūt trāsgressores p̄ceptoz vbi
tria principalit̄ tractabuntur
Primo de penis exteriozib; dā-
natoz fēsibilib; **Secūdo de pe-**
nis interiozib; eoz. **Tercō de pe-**
nis q̄s habēt respēcū supiorz.

a **Q**ūntum ad primū nōndum
q̄ dānatorz h̄im ab autēticis
doctorib; ponuntur. xiiij. pene
fīm q̄ ad diūb; creatūs exterius
pūnūtur diūsimode ut i q̄tuoz
elementis **Primo a terra q̄ ad**
locū ifernī. **Secūdo ab aere.**
q̄ ad tenebras **Tercō ab igne**
Orto ab aq̄ **Quarto ab oib; mū-**
di a elemētoz fēsileñs. **De**
inde quo ad quīq; fēsus. **Sex-**
to pūnūtur vi su q̄nūtupliciter.
sc; quo ad fletū fumū obiecta
damnatorz h̄im t demonū. t
priuacōem oim delcābiliū lū-
nū **Septō auditu quo ad cla-**

Capitulum

Secūdū

moris p̄cepōem a blasphemī
as **O**ctauo gustu quo ad p̄ua-
cōem oim comestibiliū a pota-
biliū. **N**ono olſcū quo ad pre-
ſentā sulphureorū corpī. **D**e-
cō tactu q̄druplicēt. sc; ignis
a dīne p̄tatis ac demomate a
ſtridore dētiū **V**nde cō p̄oppo-
ſita glofis doib;. **D**uodecīo p̄
oppoſita aureolaz **D**ecīo tercō
p̄ ſotietatē pēſſiōz **D**ecīo qua-
to p̄uacōne humātitatis xp̄i.

Prima pena ē locus iferna-
lis. **E**st aut̄ duplex ifernī fīm
greg. iiiij. dyalogorū. **P**rimū ē
vīnūſalis. t est in media con-
cauitate terre latissimū. t p̄fun-
dissimū. orbiculais. a ignobi-
lissimū ac ppetue duratur. **S**ed
ifernī fit pbat scriptuā. phia
a poetria. **S**criptura per illō
math. xxv. Ite maledicti in ig-
nē eternū. **E**t i ſymbolo attana-
ſi. **Q**ui vero mala egēt i ignē
eternū. **E**t ps. **Q**ui eripuit aia;
meā ex iferno infecei phia.
idē dicit. **N**ā ſoētes in li. q̄ dī-
fedrō platomis poſtq̄ noiauit
grādes pecōres. ſic coeludit.
hos op̄etes equidē porta iacit i
tartaz. vñ nunq̄ exhibūt. **P**oe-
te ſimilit̄ ut virgili⁹ in georgi-
cis a plures alij qui ponūt ibi
fluuios ifernales a horreca
hic ifernī cū ſuo igne a p̄nci-
pio mūdi patus ē a dīo. vnde
Mathēi. xxv. Ite maledicti in